

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, zastoupený JUDr. Jakubem Hlínou, advokátem se sídlem Plaská 614/10, Praha 5, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Pardubický kraj**, se sídlem Boženy Němcové 2625, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 13. 12. 2019, č. j. 52 Af 25/2019 – 42,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 13. 12. 2019, č. j. 52 Af 25/2019 – 42, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2019, č. j. 386047/19/2804-50521-609654, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši **20 342 Kč** ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce, advokáta JUDr. Jakuba Hlíny.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný zjistil u skupiny osob včetně žalobce skutečnosti nasvědčující tomu, že spáchali daňovou trestnou činnost. Proto podal trestní oznámení, na jehož základě příslušný orgán činný v trestním řízení zahájil proti skupině osob včetně žalobce trestní stíhání pro zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Žalovaný provedl u žalobce

vyhledávací činnost ve smyslu § 78 daňového řádu. Přitom zjistil, že žalobce od dubna 2015 do června 2016 vědomě snižoval jako plátce daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) svou zákonnou povinnost, a současně tak získal majetkový prospěch. Žalobce poté podal dodatečná daňová přiznání k DPH a též k dani z příjmů fyzických osob. Dodatečnými daňovými tvrzeními žalobce zvýšil daň celkem o 1 541 214 Kč.

[2] Žalovaný předepsal žalobci úrok z prodlení s úhradou DPH, a to za zdaňovací období od dubna 2015 do prosince 2016. Dne 3. 1. 2019 požádal žalobce o prominutí úroku z prodlení. Žádost odůvodnil mimo jiné tím, že již uhradil daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl, čímž se připravil o „*veškeré své úspory a disponibilní finanční prostředky*“. Žalovaný by měl rovněž přihlédnout k tomu, že žalobce „*musel dne 2. 7. 2018 provést úhradu daně z příjmů fyzických osob ve výši 121 317 Kč*“.

[3] Žalovaný žádost žalobce rozhodnutím ze dne 3. 4. 2019, č.j. 386047/19/2804-50521-609654 (dále také jen „*rozhodnutí žalovaného*“), zamítl. Žalobce sice splnil formální předpoklady pro prominutí úroku z prodlení, naplnil ale též negativní podmínku stanovenou v § 259c odst. 2 daňového řádu. Jak plyne z usnesení Policie ČR ze dne 22. 12. 2017, č. j. KRPE 46085-894/TC-2016-170080, jímž bylo zahájeno trestní stíhání žalobce a dalších osob, žalobce v posledních třech letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy, přičemž se jednalo o porušení natolik zásadní (úmyslné chybné tvrzení daně), že nebylo možno žádosti žalobce o prominutí úroku vyhovět. Nesprávné tvrzení daně žalobcem nespadá podle žalovaného do oblasti „*omylů*“, „*neznalosti*“ nebo „*chybného výkladu*“ právních předpisů. Naopak, z okolností lze usuzovat na úmyslné jednání, které bylo z hlediska intenzity, četnosti a doby trvání závažné. Žalobce proto naplnil podmínku stanovenou v § 259c odst. 2 daňového řádu, a jeho žádosti o prominutí úroku z prodlení tudíž nebylo možné vyhovět.

[4] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „*krajský soud*“). V ní žalovanému vytýkal, že rozhodnutí opřel jen o fakt, že vůči žalobci bylo zahájeno trestní stíhání. Takový postup porušuje zásadu presumpce neviny. Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 13. 12. 2019, č. j. 52 Af 25/2019 – 42, s tím, že žalovaný neoznačil žalobce za pachatele konkrétního trestného činu. Rozhodnutí žalovaného neobsahovalo ani žádné hodnocení stěžovatelovy viny ve smyslu trestněprávním. Žalovaný pouze prezentoval skutečnosti známé mu z úřední činnosti a skutečnosti zjištěné v rámci činnosti vyhledávací, jakož i hodnocení těchto skutečností. Klíčové je, že žalobce v žalobě netvrdil, že skutkové závěry žalovaného jsou nesprávné. Netvrdil tedy, že od druhého čtvrtletí 2015 do druhého čtvrtletí 2016 nepodával nepravdivá čtvrtletní daňová přiznání k DPH a následně mj. neoprávněně nevyhlákal nadměrné odpočty, čímž sebe nebo jiného neoprávněně obohatil. Žalovaný podle krajského soudu racionálně a srozumitelně zdůvodnil, proč nebylo možné vyhovět žádosti žalobce o prominutí úroku z prodlení.

[5] Žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, jež podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). V ní kritizuje, že žalovaný teprve ve vyjádření k žalobě rozvedl, že důvodem pro zamítnutí žádosti o prominutí příslušenství daně nebylo pouhé usnesení o zahájení trestního stíhání, ani probíhající trestní řízení, ale skutečnosti, které žalovaný

pokračování

zjistil vlastní vyhledávací činností. Tuto činnost však žalovaný ani ve vyjádření k žalobě a především v samotném žalobou napadeném rozhodnutí blíže nespecifikoval. Nepopsal tedy, v čem ona vyhledávací činnost spočívala. Až do podání vyjádření k žalobě se žalovaný o takové činnosti nezmiňoval. Stěžovatel trvá na tom, že žalovaný v rozhodnutí argumentoval jen skutečnostmi uvedenými v usnesení o zahájení trestního stíhání a opíral se výlučně o probíhající trestní řízení. To je podle něj v rozporu se zásadou presumpce neviny. Krajský soud přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí žalovaného, který podstatnou argumentaci přednesl až v řízení o žalobě, a nadto sám věcně chybné úvahy žalovaného dále rozvedl a doplnil. Důvody zamítnutí žádosti, které nesouvisely s probíhajícím trestním stíháním stěžovatele, se objevily teprve v rozsudku krajského soudu. Stěžovatel konečně poukazuje na to, že byl v souvisejícím trestním řízení zproštěn obžaloby a k tomu dokládá protokol o hlavním líčení ze dne 29. 1. 2020. V kasační stížnosti bez dalších podrobností taktéž uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu obsahuje odlišné odůvodnění od rozsudku téhož soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 52 Af 26/2019 – 39, který byl vydán ve věci bratra stěžovatele, Ing. J. L., a to ve skutkově i právně podobném případě.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozorňuje, že v rámci vyhledávací činnosti, která nejdříve probíhala bez součinnosti stěžovatele, získal informace týkající se jeho daňové povinnosti. Získané informace nasvědčovaly tomu, že stěžovatel vkládal fiktivně přijaté daňové doklady do daňové evidence a následně je zahrnul do podaných daňových tvrzení mimo jiné s cílem vyplacení nadměrných odpočtů na DPH. Stěžovatel podal dodatečná daňová tvrzení především z obavy z výsledků kontrolních postupů správce daně a na ně navazujících sankcí (penále). Pokud žalovaný odkazoval ve svém rozhodnutí na informace z policejního usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele, šlo o informace, které zjistil při vlastní vyhledávací činnosti. Ostatně sám žalovaný tyto skutečnosti policejním orgánům předložil v rámci trestního oznámení. Účelem odůvodnění rozhodnutí není podle žalovaného popis vyhledávací činnosti. Žalovaný se ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu a doplňuje, že zproštění obžaloby v případě stěžovatele nemá vliv na výsledek rozhodnutí ve věci prominutí příslušenství daně. Toto rozhodnutí není odůvodněno tím, že byl stěžovatel pravomocně uznán vinným ze spáchání trestného činu. Kasační stížnost proto navrhuje zamítnout.

[7] Stěžovatel dále Nejvyššímu správnímu soudu adresoval dne 24. 11. 2020 přípis, v němž jej upozornil na rozsudek tohoto soudu ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Afs 35/2020 – 40, kterým bylo rozhodnuto v totožné skutkové a právní věci bratra stěžovatele, Ing. J. L. V označeném rozsudku kasační soud zpochybnil postup správce daně (žalovaného), který zamítl žádost bratra stěžovatele o prominutí příslušenství daně. Tato žádost přitom byla postavena na obdobných skutkových okolnostech, jaké jsou dány i v rámci nyní řešeného případu. Stěžovatel je tedy přesvědčen, že nic nebrání tomu, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl a zrušil jak napadený rozsudek, tak i jemu předcházející rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný se k uvedenému podání stěžovatele nevyjádřil.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Podle § 259c odst. 2 daňového řádu, *prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy*. Právě toto ustanovení, respektive otázka naplnění podmínek v něm uvedených v dané věci, je předmětem sporu mezi stěžovatelem a žalovaným.

[11] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že stěžovatel příhodně poukázal na rozsudek tohoto soudu č. j. 10 Afs 35/2020 – 40 (viz odstavec [7] výše; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud ověřil, že citované rozhodnutí bylo opravdu vydáno za téměř totožného skutkového a právního stavu věci. Tehdy posuzovaný případ se týkal bratra stěžovatele, který byl taktéž jednou z osob obviněných z daňové trestné činnosti (spolu se stěžovatelem), spočívající mimo jiné v neoprávněném vylákání nadměrných odpočtů DPH. Rozsudek krajského soudu, který byl předmětem přezkumu v řízení sp. zn. 10 Afs 35/2020, byl postaven na stejných závěrech jako rozhodnutí téhož soudu v nyní projednávaném sporu. Totéž platí i pro rozhodnutí žalovaného. Kasační stížnost v obou porovnávaných věcech též vykazuje ve všech podstatných rysech shodu, ostatně stěžovatele i jeho bratra zastupuje stejný advokát. Pro značnou podobnost obou věcí tak Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod pro to, aby se od závěrů přijatých v rozsudku č. j. 10 Afs 35/2020 – 40, odlišil, respektive dospěl k závěru totožnému jako v citované věci, tedy že je nutné zrušit jak napadený rozsudek krajského soudu, tak i jemu předcházející rozhodnutí žalovaného. Podotýká ovšem, že nesouhlasí se všemi dílčími argumenty, které desátý senát uvedl v označeném rozhodnutí, respektive považuje za nutné je doplnit či upřesnit. Třetí senát však neshledal důvody pro předložení věci rozšířenému senátu tohoto soudu ve smyslu § 17 odst. 1 s. ř. s., neboť nedospěl k odlišnému právnímu názoru od desátého senátu ve smyslu uvedeného zákonného ustanovení. Jak bylo výše uvedeno, nyní rozhodující senát má ve shodě s dřívějším rozsudkem č. j. 10 Afs 35/2020 – 40, za to, že rozhodnutí žalovaného vykazuje takové vady, pro které mělo být zrušeno již v řízení před krajským soudem. K tomu se podrobněji vyjádří níže.

[12] Ke kasační námitce, dle níž krajský soud v rozporu se zákonem doplnil odůvodnění rozhodnutí žalovaného, zdejší soud uvádí, že nedostatky v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu vskutku nelze napravovat teprve v soudním řízení, respektive v rozsudku správního soudu (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003 – 58), přičemž potud lze v obecnosti přisvědčit stěžovateli. Nic takového ovšem krajský soud v dané věci neudělal. Jakkoliv žalovaný v rozhodnutí výslovně nehovoří o vlastní vyhledávací činnosti, kterou pochybení

pokračování

stěžovatele zjistil, lze to z jeho rozhodnutí přesto seznat. Žalovaný totiž v rozhodnutí zmiňuje, že trestní stíhání stěžovatele bylo zahájeno na základě oznámení žalovaného (viz str. 6 nahoře rozhodnutí žalovaného). Skutečnost, že trestnímu stíhání předcházela vyhledávací činnost žalovaného, respektive že žalovaný disponoval určitými poznatky o stěžovateli ohledně jeho daňových povinností, proto z rozhodnutí žalovaného (nepřímo) plyne. Ostatně tato okolnost je i logická, jestliže to byl právě žalovaný, kdo stál na počátku trestního stíhání stěžovatele. Krajskému soudu proto nelze vytýkat, že v odůvodnění rozsudku na tuto činnost žalovaného mimo jiné poukázal.

[13] Stěžovatel má nicméně pravdu, že rozhodnutí žalovaného o naplnění hypotézy výše citovaného § 259c odst. 2 daňového řádu (*v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy*) je založeno **jen na usnesení** Policie ČR ze dne 22. 12. 2017, kterým bylo zahájeno trestní stíhání stěžovatele. Na str. 6 a 7 žalovaný obsáhle cituje jen z tohoto policejního usnesení, žádné vlastní skutkové závěry na základě vlastních důkazů nečiní, ani konkrétně neuvádí, **proč**, tedy z jakých **konkrétních** důvodů, se ztotožnil se závěry policejního orgánu prezentovanými v daném usnesení. V dalším textu odůvodnění pak na tato skutková zjištění z trestního řízení navazují samostatné daňověprávní úvahy žalovaného (tedy podřazení skutkového stavu pod § 259c odst. 2 daňového řádu).

[14] Argumentace rozhodnutími majícími původ v trestním řízení je samozřejmě možná (obecně k této problematice srovnej např. rozsudky ze dne 22. 7. 2009, č. j. 1 Afs 19/2009 – 57, č. 1936/2009 Sb. NSS, či ze dne 30. 1. 2008, č. j. 2 Afs 24/2007 – 119, č. 1572/2008 Sb. NSS). To ovšem neznamená, že žalovaný mohl skutkové důvody svého rozhodnutí založit jen na citaci usnesení o zahájení trestního stíhání. Žalovaný toliko obsáhle reprodukoval obsah policejního usnesení, neuvádí však žádné vlastní skutkové poznatky. Naopak, zjevně vychází z toho, že veškeré skutečnosti uvedené v policejním usnesení se staly (tak, jak jsou tam popsány), aniž pro to žalovaný v odůvodnění rozhodnutí nabízí jakékoliv vlastní důkazy či argumenty (ani v tomto ohledu jinak neodkazuje na obsah daňového spisu). Takovýto postup je nepřijatelný především proto, že vychází z rozhodnutí v rané fázi trestního řízení (usnesení o zahájení trestního stíhání).

[15] Nejvyšší správní soud chápe logiku žalovaného, který upozorňuje, že podklady a argumenty pro usnesení o zahájení trestního stíhání sám předložil orgánům činným v trestním řízení. Nic takového, krom letmé zmínky o trestním oznámení, které bylo slovy žalovaného „*doplněno o další skutečnosti*“ (již dále nijak nekonkretizované), však z rozhodnutí žalovaného neplyne. Není tedy jasné, co podle žalovaného skutečně stěžovatel udělal či neudělal. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá jen to, co stěžovatel udělal dle mínění Policie ČR (či přesněji z jakého skutku, který vykazoval znaky určitého trestného činu, byl stěžovatel obviněn – srov. § 160 odst. 1 trestního řádu), a jaké jednání stěžovatele tedy bylo pro policii jako orgán činný v trestním řízení trestněprávně relevantní.

[16] Kasační soud opakuje, že žalovaný mohl na usnesení o zahájení trestního stíhání odkázat, nemohl však rezignovat na vlastní popis skutkového stavu (vlastní právní

hodnocení pro účely výkladu § 259c odst. 2 daňového řádu naopak žalovaný přezkoumatelným způsobem provedl; stěžovatel s touto částí rozhodnutí nijak nepolemizuje). Jinými slovy, pochybení žalovaného nespočívá v tom, že – slovy krajského soudu – „[c]itoval i usnesení o zahájení trestního stíhání (jehož obsah žalobce dávno znal)“ (viz odstavec 34 napadeného rozsudku). To jistě žalovaný citovat mohl. Pochybení spočívá v tom, že žalovaný citoval právě **jen toto usnesení**. Stěžovatel v důsledku takto vadného postupu nemohl polemizovat se skutkovým hodnocením věci ze strany žalovaného, neboť takové hodnocení jeho rozhodnutí vůbec neobsahuje. Zbývalo mu tak (teoreticky) jen polemizovat se závěry orgánů činných v trestním řízení, vtělenými do předmětného usnesení, což však nebylo podstatou rozhodnutí žalovaného v nyní projednávané věci. Krajský soud tak stěžovateli chybně vytknul, že netvrdil, že „[s]kutkové závěry žalovaného jsou nesprávné. Netvrdil, že od druhého čtvrtletí 2015 do druhého čtvrtletí 2016 nepodával nepravdivá čtvrtletní daňová přiznání k DPH a následně (mimo jiné) neoprávněně nevylákal nadměrné odpočty v celkové výši cca 400 000 Kč“ (viz odstavec 35 napadeného rozsudku). Jak již bylo uvedeno, skutkové závěry **žalovaného** napadené správní rozhodnutí neobsahovalo a citovaná pasáž představuje pouze bez dalšího převzaté skutkové závěry **orgánů činných v trestním řízení**.

[17] Argumentace žalovaného tímto způsobem nepřipustně směšuje řízení daňové a řízení trestní. Bylo na žalovaném, aby přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jakým konkrétním způsobem stěžovatel *v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy*. Žalovaný měl patrně za to, že toto porušení dostatečně osvědčilo usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele, na které obsáhle poukázal. Tak tomu ovšem není, neboť z tohoto usnesení nebylo možné v souladu s principem presumpce neviny bez dalšího dovodit, že stěžovatel opravdu spáchal skutek, z něhož byl obviněn. Pokud žalovaný disponoval poznatky a důkazy o tom, že stěžovatel v minulosti daňové předpisy závažně porušil, měl právě na tom založit odůvodnění rozhodnutí o neprominutí úroků z prodlení, a to nezávisle na tom, jak takové jednání hodnotily orgány činné v trestním řízení. Ostatně platí, že ne každé porušení právních předpisů zakládá i trestněprávní odpovědnost. I proto nelze řízení před žalovaným a trestní řízení směšovat způsobem, jakým žalovaný učinil ve svém rozhodnutí. Jiná situace by v posuzovaném případě nastala, pokud by byl stěžovatel před vydáním rozhodnutí žalovaného **pravomocně odsouzen** za daňovou trestnou činnost. Pak by byla situace žalovaného logicky o poznání jednodušší, neboť by z takového trestního rozhodnutí vycházel, respektive byl by jím vázán (srovnej § 99 odst. 2 daňového řádu), a nebylo by též ani sporu o tom, že nemůže dojít k porušení principu presumpce neviny. K tomu ovšem v této věci nedošlo. S premisou, podle níž je (výše naznačeným způsobem) nutné oddělit rozhodování o prominutí úroků z prodlení od okolnosti, že v případě stěžovatele bylo zahájeno trestní stíhání pro daňový trestný čin, žalovaný i krajský soud souhlasí. Je s ní však v rozporu postup žalovaného, následně *de facto* aprobovaný krajským soudem, který bez dalšího citoval obsah usnesení o zahájení trestního stíhání a již jej nepodpořil vlastními skutkovými úvahami vyplývajícími z jím shromážděných podkladů a důkazů.

[18] Nejvyšší správní soud uzavírá, že se dále nezabýval stěžovatelem předloženým protokolem o hlavním líčení ze dne 29. 1. 2020, který dokládá, že byl zproštěn obžaloby. S touto skutečností se bude muset primárně vypořádat žalovaný v dalším řízení. Sama o sobě však tato skutečnost nemusí být pro rozhodování žalovaného o žádosti stěžovatele

pokračování

rozhodující. Pro nynější věc je významné to, zda tu jsou či nejsou okolnosti relevantní pro aplikaci hypotézy § 259c odst. 2 daňového řádu. Existenci těchto skutkových okolností musí žalovaný samostatně na základě vlastních důkazů vysvětlit v rozhodnutí o žádosti o prominutí daně nebo jejího příslušenství.

[19] Soud je dále nucen doplnit závěry rozsudku č. j. 10 Afs 35/2020 – 40, ohledně námitky, že žalovaný porušil zásadu presumpce neviny. Desátý senát tohoto soudu lakonicky konstatoval, že k porušení této zásady nedošlo. Je pravdou, že, jak se uvádí v rozsudku č. j. 10 Afs 35/2020 – 40, nikde v rozhodnutí žalovaného není stěžovateli kladeno za vinu spáchání konkrétního trestného činu, toto rozhodnutí jen konstatuje obsah usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele a obsáhle z něj cituje. Právě to ale obnažuje vadu rozhodnutí žalovaného, konkrétně jeho nepřezkoumatelnost. Žalovaný se vyhnul tomu, aby stěžovateli výslovně kladl za vinu spáchání trestné činnosti, avšak jelikož své rozhodnutí založil jenom na usnesení o zahájení trestního stíhání, jak bylo vyloženo výše, je zřejmé, že byl o vině stěžovatele *de facto* přesvědčen, a z toho důvodu i zamítl jeho žádost o prominutí úroků z prodlení. Ostatně žalovaný v rozhodnutí konstatoval, že „[z]cela zásadním porušením daňových předpisů bylo úmyslně chybné tvrzení daně“ (viz str. 6 nahoře rozhodnutí žalovaného), což mělo vyplývat právě z policejního usnesení. Takový postup žalovaného v konečném důsledku může zakládat porušení zásady presumpce neviny, neboť žalovaný naznačil, že stěžovatel úmyslně páchal protiprávní činnost a plně se bez dalšího ztotožnil s daným usnesením, ačkoli v době vydání rozhodnutí žalovaného nebyl za vytykané jednání pravomocně odsouzen. Jiné důvody, proč měl stěžovatel „zásadně“ porušit daňové předpisy, z rozhodnutí žalovaného neplynou. I to dokládá, že žalovaný neměl směřovat probíhající trestní řízení se svým rozhodováním, měl se vyvarovat hodnocení stěžovatelova jednání z trestněprávního úhlu pohledu a naopak se měl zaměřit na prokázání naplnění hypotézy v § 259c odst. 2 daňového řádu na základě vlastních zjištění a úvah.

[20] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že za řádnou kasační námitku nepovažoval stěžovatelovo tvrzení, že je napadený rozsudek rozporný s argumentací uvedenou v rozsudku téhož krajského soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 52 Af 26/2019 – 39 (ve věci bratra stěžovatele; viz odstavec [5] výše). Stěžovatel totiž tento (údajný) rozpor nijak blíže nekonkretizuje, pouze jej lakonicky konstatuje, navíc ve věci sp. zn. 52 Af 26/2019 šlo o úrok z prodlení v souvislosti s jinou daní (daní z příjmů). Pro rozhodnutí v této věci jsou podstatné výše rekapitulované závěry. Pro úplnost lze též dodat, že označený rozsudek krajského soudu č. j. 52 Af 26/2019 – 39, byl ke kasační stížnosti žalobce (bratra stěžovatele) zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2020, č. j. 2 Afs 398/2019 – 46. Uvedeným rozsudkem bylo taktéž zrušeno správní rozhodnutí žalovaného (ve věci neprominutí úroku u daně z příjmu), přičemž druhý senát tohoto soudu se v odůvodnění svého rozhodnutí přihlásil k argumentaci předestřené v rozsudku č. j. 10 Afs 35/2020 – 40. Je tedy nerozhodné, co měl stěžovatel touto nekonkrétní námitkou na mysli, neboť rozsudek krajského soudu č. j. 52 Af 26/2019 – 39, byl uvedeným rozhodnutím kasačního soudu pravomocně zrušen.

[21] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nezákonný, a proto jej zrušil dle § 110 odst. 1, věty první s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku). Věc však krajskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Pro zrušení rozhodnutí žalovaného totiž byly podmínky již před krajským soudem, respektive krajskému soudu by v dalším řízení s ohledem na závazný právní názor zdejšího soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Dle § 78 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku.

[22] Žalovaný je tedy v dalším řízení povinen odůvodnit své rozhodnutí na základě vlastních úvah a vlastních důkazů, nemůže bez dalšího vycházet toliko z usnesení o zahájení trestního stíhání stěžovatele (a to tím spíše, pokud bylo stíhání pravomocně ukončeno zproštěním obžaloby). Pokud žalovaný dospěje k závěru, že žádosti stěžovatele nelze vyhovět z důvodu, že *v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy* (§ 259c odst. 2 daňového řádu), musí pro tento závěr shromáždit odpovídající důkazy a podklady, které naplnění citované hypotézy osvědčí.

[23] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek krajského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 – 98).

[24] Jelikož stěžovatel dosáhl zrušení správního rozhodnutí, měl z procesního hlediska úspěch ve věci a náleží mu tak dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení vůči žalovanému. Žalovaný úspěch ve věci neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*, ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[25] Náklady řízení jsou v první řadě tvořeny částkou 8 000 Kč, kterou stěžovatel zaplatil na soudních poplatcích (soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč).

[26] Stěžovatel byl v řízení o žalobě a v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem JUDr. Jakubem Hlínou. Na základě § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny za zastupování užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“. Stěžovatel náklady řízení vyčíslil v přípisu ze dne 23. 11. 2020. V řízení o žalobě představují náklady stěžovatele odměnu a náhradu hotových výdajů uvedeného advokáta. Odměna náleží celkem za dva úkony právní služby [převzetí a příprava věci, podání žaloby; viz § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu] po 3 100 Kč za každý z těchto úkonů [§ 7 bod 5. advokátního tarifu, ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) téhož předpisu], tedy v částce 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 4

pokračování

advokátního tarifu). Jelikož je zástupce stěžovatele plátcem DPH (§ 14a advokátního tarifu), tyto náklady se zvyšují o 21 %, konkrétně o částku ve výši 1 428 Kč. Celkem tedy činí náklady stěžovatele v řízení před krajským soudem částku **8 228 Kč**.

[27] **V řízení o kasační stížnosti** učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za který mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč. Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 300 Kč za daný úkon. Tato částka se také navyšuje o DPH ve výši 714 Kč. Celkem tedy činí náklady stěžovatele v řízení před Nejvyšším správním soudem částku **4 114 Kč**.

[28] **Celkové** důvodně vynaložené **náklady stěžovatele** tak **činí** částku ve výši **20 342 Kč** (8 000 Kč + 8 228 Kč + 4 114 Kč). Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit tuto částku úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě, a to k rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. března 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu